

Այս քաղաքում, ինչպէս հաղորդում է «Hov Bp»-ն, առաջինը էլ է երկրաշարժ պատահել, բայց անշնչաւ, մինչդեռ վերջի երկրաշարժը, քաղաքը՝ 19 տարուազ գոյութիւնից չի տու, աւերակները կոտ դարձրեց:

Անցեալները պետական խորհրդում քննարկում էր ֆինանսների միջնորդի առաջարկութիւնը, որ Անդրկովկասում ողնիք ընկերութիւններն ու ծխախոտի մասին գործադրող կանոնադրութիւնները գործադրուին և Անդրկովկասի երկրներում մի քանի փոփոխութիւններով, որոնց հարկաւոր կը լինէին անկ երկրի պայմաններին համապատասխան:

ՂԱՂԱՐՎԱԳԻՑ. Վերջի ժամանակներս տեղիս կառավարութեան կարգադրութեամբ, մասնաճանապարհները և նաւթաւորութեանը հնուցարած են աշտանաւ քաղաքից, կէս վերստ հեռաւորութեամբ գտնուող, նոր քաղաք կոչուած տեղը, որ ճաշած երկու ամիս առաջ ամալի էր, աշտան երկու հարկից աւելի խանութներ և տներ են չինուած: Վերջիցիւմ մի ու նաւթի հեռացնելուց, տեղացիները աղաւթում են նախ ամառուայ սաստիկ տաքութեան միջոցին մինչ և նաւթից բարձրացող գարշահոտութիւնից, և երկրորդ նաւթի հեռացնելով հեռացաւ հըրդեհի փառնը, որ միշտ սպառնում էր: Տեղի քանի օրերս սաստիկ տաք է:

Կիրակի, չունիսի 7-ին տաղանդաւոր դերասանուհի Սափիւնայի մասնակցութեամբ լոյս տես Թիֆլիսի բարեգործական և հայոց Բարեգործական ընկերութիւններին տրուած առաւօտեան ներկայացումից, ինչպէս լսվում է, մօտաւորապէս 500 բուրլի է եղել: Ներկայացման վերջը եղած ծախսերը իւր վերջը է առել դերասանական խմբի կառավարիչ պ. Ֆորկատի: Զարմանալի է, որ հայոց բարեգործական ընկերութիւնը իւր օգտին ներկայացումն է տալիս և աղբ մասին աւելորդ է համարում մի երկու խօսքով լրացրութեան միջոցով իմաց անել հասարակութեան, երկի վախճանով, թէ մի գուցէ ներկայ եղողները թիւը չափ լինին:

Ներկայաբերի, չունիսի 8-ին մի ձիւոր միս ձիւս սանիւց բունած Ձուրալովի քարվանդարալի դէմ ու դէմ, մտնում է Կուրի մէջ և ջրի հոսանքին:

տուն անելու կանոնադրութիւնից զուրկ էր զլլտովին: Յաճիր առատապաշտ, գետնափոր ու խորտուրտ պատերով, փռած փայտերով և խաւարաւորած տարածութեամբ, մի ինչ որ չինութիւն էր աշն, որին առաջին անգամ տեսնողը եթէ դատողութիւն ունենար մարդկային բնակարանները մասին, անշուշտ պիտի կարծէր՝ որ այս տան չինողի նպատակը եղած է նրանում խողեր պահելու: Այս տան մի անկիւնում գետնից բարձրացած էր թոնիլը՝ որի բերանը մինեղն ժամանակ ծածկուած էր մի հնուրէ կապիւրով: Թոնիլի չորջը նրատուտէ էին մի քանի երկնաւոր՝ զըլտովները բաց, կլիսամերկ և ցնցոտիներով հաղնուած և մի կին՝ գրկում նստեցրած մի ուրիշ տղա, որ դեռ անանում էր մալիկին կաթով: Գնդաւորն զէնքը, աչքերի նուազ հալեցուածքը, զլլտովի սովորաբար գէպի աշկան ձախ չուտ չուտ թերեւէ՝ ցոյց էին տալի այս կնոջ մտաւանդութեան մէջ անցկացրած կեանքի պատկերը: Կինը մերթ սրտմտած, մերթ մեղմ և հաւաքախառն խօսում էր մի հարեւած մարդի հետ, որը մինեղն ժամանակ ոտքերը կատարաւ նման դարսեղով թոնիլի վերաձգ մէկ կողմից միջկանոնում էր նրա դաղջ ջրմուկի վրայ, և միւս կողմ

զո՞հ գնում. օգնութեան հասնող ձկնորսները անկարող են լինում նրան ազատելու:

Այս տարի արդէն այս քանի երկրորդ անգամն է, որ Կուրի մէջ խեղդում են մարդիկ—թէ գործով և թէ լողալու համար Կուր մանողները, բայց ոչ մի դէպք չեղաւ, որ խեղդողին ազատէին: Բայց անուշով գոյութիւն ունի Թիֆլիսում մի ընկերութիւն՝ որը պատակ ունի ջրից ազատել... երկի խեղդուածների դիակները միայն: Այս դէպքը լինելով «Тиф. Лес» թերթը, նոյնպէս հարցնում է. «Հետաքրքիր է իմանալ, թէ արդեօր ինչպիսի վերջիլիալ ընկերութիւնը չափնի կացուցանում իւր գոյութիւնը»:

ԱՐՄԱՆԻՐԻՑ: Այնտեղ տեղացող կարկուտի մասին մի ուրիշ թղթակից գրում է միգ. «Յունիսի 3-ին երկրաշարժ ժամը 7-ին սաստիկ քամի փչեց, որի փնտից աղանու ձուր մեծութեամբ 25 բուրլի չափ տեղացող կարկուտը շատ վնասներ տուաւ: Քանի մի տասնեակ կողմի ու եղծեր սպանեց, հարիւրներով ոչխարներ, շատ տների երկաթով ծածկած կտուրները ծակեց, աղբ միջոցին մէկ մշակի էլ սպանեց: Աղբ վնասակար հիւսիս հեռացաւ միջոցներից, թողնելով միայն քանի մի հարիւր հազար բուրլի վնասներ: Ամբողջ գիշերը փողոցներում մէկ արշին խորութեամբ առուներ էին հոսում և փողոցներում շարքերով թիւեր դադարած էր: Մերիւր երեք չէին լինում ալոպիսի պատահաւ:

Մեզ հաղորդում են, որ կիրակի, չունիսի 7-ին մի օրիորդ, 16—17 տարեկան, ինքն իրեն ձգում է Կուրը խեղդուելու նպատակով: Խեղդողներին աղաւթող նաւակը խեղդում են դետը—բայց բոլոր աշխատանքը աղջկան գտնելու մասին՝ անօգուտ է անցնում: Ասում են, օրիորդը բաւական զեղեցիկ էր և զինազինուած:

Բանաստեղծ վարչութեան հրատարակած հաշիւից երևում է, որ 1885 թ. ինքնադրութեան տեղերի թիւը հասնում էր 884-ի, իսկ բանտի բնակիչների թիւը 94,488, որից 85,287 հողի տղամարդ, իսկ 9,200-ը կին էին:

ՂԱՂԱՐՎԱԳԻՑ: Գրիգոր փոխանորդ արժ. Գրիգոր փարզապետ Գառնակերեանցը, ինչպէս հաղորդում է «Արարտ» ամսագիրը,

մից՝ որ ձգուել էր քամակի վերաջ լիտուսէ լեռնաբան ունելով թիկունքներին մի բարձ պատի հետ տեղանք, և զլուխը, որ բարձից վերե էր մնում, ամփոխելով պատի երկու անհարթ քարերի մէջ տեղ միացնած խողովում, ձեռքերում տրորում էր՝ երբեմն մօրուքը, երբեմն ճակատը և զլուխը՝ մինեղն ժամանակ տալով կնոջ խօսքերին աւանդաւոր, անկապ և ամենաանփոք պատասխաններ, որ արգասիք է անըզգալութեան հասցրած սրտի և կուպտացած մարդավարութեան: Ուստա Արթիկին ալոպիսի անտարբեր վարմունքը ինչպէս շատ անգամ՝ նոյնպէս և աշտ խոր վնասներ էր իւր կնոջ՝ որդեկէր և տնարար Շուշուին (Շուշան), Շուշան չորդորում համոզում էր իւր մարդուն՝ ուստա Արթիկին, որ տա 'ի նկատի ունենալ իւր դերդաստանի ներկան և ապագան, փրկաւոր մի անգամ ընդ միշտ հրաձգուտ տալ աղաւթի անկանոն կենցաղավարութեան:

—Թէ տանձ էլի, տուում էր Շուշան, ալ մարդ՝ հասար, թէ խնձոր կարմրաջար, բաւական է որքան ջանքով ինքն արիւր: Այսուհետ ու չաղորդութիւն դարձրու. քո տուն ու տեղ լինելու մասին, կնոջ և դաւանելիքի վերադ փոփոխական ծառը՝ տուում են, արմատ չէ կա-

արձակուած է իւր պաշտօնից և կուտուած է ուրիշ պաշտօնի:

Կիրակի, չունիսի 7-ի գիշերը, ժամը մօտ 11/2-ին հրդեհ լաւանուցաւ՝ Օրբէլեան փողոցում Պաւլիսովների տան վերի շարքում, և չինութեան փայտէ լինելու պատճառով շուտով տարածուեցաւ չինութեան միւս մասերը: Բաւական ուշ եկող թուրքախոսների շարքը, ճանաչելով Կուրի մօտիկութեան և եղանակի բոլորովին խաղաղ լինելուն, հազիւ կարողացան 4—5 ժամում հանդիմանել կրակը: Այսուհետ տունը, չունիսի 12-ին նշանակուած է եղել հրապարակական անուրով ծախելու:

ԹՂԹԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿՈՂՊ, 1 չունիսի, Կողպը, որ զըսնում է հինիկեր տապալած բազմադարեան Արմալիւր և Ներանգակերտ փշատակաց արժանի հաւերիս հին մաշքաքաղաքների աւերակներից 2 1/2 ժամ հեռավորութեամբ գտնուող, զէպի արեւմուտք, ունի 369 տուն հաշ ընկալի, երկու եկեղեցի ու խաչ և ու երբորդութիւն անուշներով, հինգ ծխական քահանայ և մի միդասան եկեղեցական-ծխական զարդ «Նիքիկան» անուանով:

Կողպական չինութիւնը կառուցուած է մի բարձրաւանդակ տեղում 1874 թ. Թաւանի Ս. Լյվիստի միաբան գեր. Գրիգոր արքեպիսկոպոս Մուշեղեանի (աշտ հանգուցեալ) աջակցութեամբ ու շորդերով: Ունի երեք բաժանմունք: Աշակերտների թիւը հասնում է 58-ի, ամենքն ևս նոյն գիւղացի են, իսկ վարժապետները երկու են և դաստաւցութիւնը թէ հալիկան և թէ ուստական լեզուների շարունակվում է բաւականին լաւ և ծրագրի ուղղութեամբ:

Կողպի արտաքին տեսքը գեղեցիկ է և լաւ, աշտպէս որ երկու կողմից դարկիւնդներ ունի պատած և ընկած է երկու միջ թաղերի միջնապարտում: Գարունը և ամառը ալոտեղ գրախտի նմանութիւն է բերում, որովհետեւ օդը քաղցր է և դուր: Կողպի արեւելեան և արեւմտեան կողմերից վազող փտակները, իրենց հեղաւան գնացքով ու բերքիւնով մի ճաշխարհիկ տեսք են ընծաւում աղ լուսաւորութեան տանը: Կարծես թէ կողպիցիները հետեւած են Կոնստն և նրա նման լուսաւորութիւն ունեցող անձերին, որ իրենց զարդական

բող ձգել. մի տեղ թէ քաղաք լինի աշն թէ գիւղ՝ հաստատ բնակութիւն հիմնիր. աշն ժամանակ որքան սակաւ է լինի մեր աշխատանքը՝ աշնաման հաւերիս և չուտով եմ, որ կարող եմք մեր և մեր գաւազների թէ ներկան և թէ ապագան հողալ: Բայց՝ որ դու մի օր աշն, մի օր միւս գիւղ թափառում ես անկալուն, և օրական աշխատանք օրական վատնում—փութիւն տակ դրած տիճորից արագը չես պակասացընում, հաւատացնում եմ բեղ, որ մենք մարդ դառնալ չենք կարող՝ և մեր գաւազների կարողութիւնը թէ չունի, որ չունի մի պատառ չոր հացով և մի կտոր պանիրով թէ և կերակրվում ենք ևս և երկնաւորս, բայց կը գան օրեր, երբ աղ տեղ պարէնք էլ չլսիտի կարողանանք ճարել, ես աղ դուշակում եմ, և քո վարմունքը հաստատութիւնը, անձ մարդ, միտք արաւ տուտ, իրենց համար բուններ են չինում, ձու տուտ, ձապեր հանում և նրանց խնամելու մասին աշխատում են...

—Եւ, Շուշո խանում, քիչ որ խօսուս, շատ լաւ կ'անես, պատասխանում էր ուստա Արթիկը, ևս դեռ ջահել եմ, պէտք է դեռ քիչ անեմ, քիչ: Ասում

չէքը տեղաւորած են մի ալապիսի պաղծաւ և լարմարաւոր տեղում: Գուրիստի արժանի է նաև զարդի առաջին մի ընդարձակ տարածութիւնը իւր գեղեցիկ մարգագետինով, որ ամենակարեւորն է մանուկների խաղերի համար:

Սակաւն ափսոս, որ ալապիսի մի գեղեցիկ պաղծաւներով չըջապատած զարդը, չունի իւր մէջ կենդանական զօրութիւն, նրա տեսնական կառոււարութեան մէջ անցեալներում պատահած անհոգութիւնները, ցոյց է տալիս մի տխուր տեսարան, որի վերջը մտախոհ ճաղ առ ի ուրտէ ցաւում և հառաչելով միայն կարող է դադարեցնել իւր հալեացքը:

Նախկին հողաբարձները, որոնց պարտականութիւնն էր ջնքմ սրտով ծառայել լուսաւորութեան գործին, լըցուցանելով միանգամայն հալիկան մանուկների հողեղն պիտոյքը,—աղ աղ բանը թագած են մի խորին մըթութեան մէջ:

Նորընտիր հողաբարձները՝ բարեկ. Առաքալ քահանայ Կարապետեան և պարոնալք 2-րդ կարգի վաճառական Կարապետ Տէր-Սահակեան և Յակովբ Տէր-Մկրտչեանց, անցեալ 1886 թ. աշնանին դեկտեմբեր ամսուց մանկելով իրենց պաշտօնակատարութեան մէջ, զարդի գանձարանում զըսած չեն և ոչ մի կողմէ անգամ:

Նախ քան հաշ զարդերի փաւումն, զարդը ունեցել է 700 բուրլի, մի պարտքի մուրհակ, որով պարտ էր Կողպի հասարակութիւնը վերադիւնալ զըզրոյին:

Մուրհակը, հաստատել է թեմական տեսչի պաշտօնակատար ի. Պերճ Պերճեանցը իւր տեսչութեան օրերում, բայց աշտ աղ չկալ: Չկալ ևս աշտ մատանը, որի մէջ արձանագրած է զըզրոյցական բոլոր եկամուտների աղբիւրները:

Կողպիցի էր չանձնած նաև անցեալ 1882 թ. աշնանին մի հաղար բուրլի և 1884 թ. աշնանին ութն հարիւր բուրլի՝ իրենտան կապալը, սակաւն ցաւում պէտք է անել, որ աղ 1800 բ. ժողովրդական նուէրն ևս զո՞հ գնացած է տանց անխղճութեան:

Բացի վերաբերալ գրկանքներից, որ կարած է զարդը իւր նեղ ժամանակավիճակում, մօտ օրերումս մի նոր զօրութեան էլ ենթարկուեց: Ահա թէ ինչպէս:

Վաղուց արդէն ձայն կար, որ ներկա 1887 թ. աշնանին գինետան և նաւ-

ես քաղաք գնանք ու աշնտեղ բնակիւնք՝ հա. բան թէ քաղաքացի չեմ ու ինչ կրակ ու բոց եմ ես...—ես քաղաքացի եմ՝ դու քիչ քիչ պահիր և շատ մի ամառից, շուտ կը պառաւիս: Գու աշն ժամանակ եկեղեցի գնալիս, Շուշո ջան, ինչպիսի պահէ, թող ես ամեն օր աշխատեմ և ամեն օր քիչ անեմ, ոչինչ վնաս չունի: Եւ փութիւն ետեի տիճորն ես ասում՝ Շուշո ջան, Աստուած էլի աշն տիճորի միջի հիւթը անսպաւ անէ, չեղած բանից ինչ կը շահիս, կամ չորացած աղբիւրից միթէ կարող ես ջուր ստանալ: Մեր գաւազների մասին էլ ինչ պէտք է մտածել կամ հողալ, Շուշո, Աստուած նրանց կը պահէ: Միթէ մոռացել ես տէրտէրի աշն աւուր քարոզը՝ որ ճնճողիկների մասին էր, թէ չեն ցանում, չեն քաղում, բայց Աստուած նրանց պահում է... Ո՛չ, Շուշո, ես պէտք է ալապիս քիչ անելով աղբիւր դեմ: Մինչև չգնամ և իմ ուխտ չկատարեմ: Ներ գնացի՝ մտնեմ իրեն հրաձգին սուրբ... դուր, աշն ժամանակ ալ մօրուքս էլ աշնտեղ վեր ածել կը տամ, կը վերադառնամ և ապա թէ տուն տեղ լինելու համար հող կը տանեմ: Այս փաւաւոր մօրութիւն մաղերը, չիկելով մօ-

թի կապալի 941 բուրլի տուրքը պիտի հանէր զարդին, սակաւն հող ու մոխիր դարձաւ գիւղական ալս և աշն ծախսերին փոխարինուելով հողերի ուղածին ալս: Իսկ զարդը, որի գեղեցիկ դատարարական անշաման զաղ լուսով պիտի աղնիւ և հանրաօգուտ բնութիւններ զարդանալին մարդու մէջ, ներկաւորս կողպեցիների համար դարձած է մի կուռածաղիկ: Այսպէս աշն զարդական գործի անաշտութեան պատճառ են տանք իրենց անտարբերութեամբ և հակառակափոխութեամբ: Գիւղի հասարակ դասը, որ տաժանելի աշխատութեամբ իւր օրական պարէնը հաղիւ է հալիկանով, միջոց չունի հողալու. իսկ հարուստները, հարուստները իրենց կառանութեան զո՞հ են դարձնում սուրբ գործը և իրենց որդիների դատարարական գործի իրենց որդիների չափերի հողաբարձութեան և ի մասնաւորի պ. Կարապետ Տէր-Սահակեանի ու զարդութիւն ենք ինչպիսի, և լուսով ենք, որ ի թիւս իւր բազմագուն և բարեկատու ջանքերի, հող կառան իւր խոհմ և արթուն կառավարութեամբ «Նիքիկան» զարդին կենդանութիւն և զօրութիւն տալու:

Ա. Պալաւ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

—Ֆրանսիական «République Française» թերթը «ճշմարտութիւն» վերնագրով մի լոյսաւորութեան խօսքով Ֆրանսիայի ներքին գրութեան մասին, ասում է. «Մենք մեռնում ենք դանդաղ մահով՝ հասարակապետական կուսակցութեան մանր-մանր խօսքերի բաժանուելուց: Միջնորդական պաշտօնները ձեռք բերելու համար տեղի ունեցող կռիւները ցրվում և թուլացնում են մեր սովերը: Մեր միմեանց հետ վարած կուռի վերջը դործ դրուած և ուսնելի մի մասը բաւական կը լինէր բարձրացնելու ամբողջ Ֆրանսիան՝ եթէ մենք աշտպէս խոհեմ լինէինք, որ նրանից օգուտելու եղանակը գիտենալինք լոյսաւորութեան խօսքին: Եւ արդարեան միմեանք միմեանք խօսքի խօսքով և զրական հետեանքի հոսքներ, կամ գոնէ պարզ և օրոշ խառտ ունենար

բուրք շարունակեց ուստա Արթիկը, խոտացել եմ՝ պէտք է սուրբ... դրանք թափեմ, մուրաղս առնեմ ու գամ: —Ինչ մուրաղ պէտք է դրած լինիս սրտումդ, վերջապէս հարցրեց Շուշոն առանձին հետաքրքրութեամբ,—ես կը ցանկալի, որ ամենից առաջ խեղդէիր սուրբից կատարեալ խելք ու միտք քեզ համար:

—Աստուած ողորմած է, Շուշո, աղ էլ կը խեղդեմ, մի երկու խօսք է, հօ մի դժուար բան է: Գու էն ասա՝ որ մտահան չանեմ և, որպէս զի աղ չը պատահի, երբ ուխտ գնալու լինի՝ մի կարմիր թիւ մատս կապիր, որ տեսնելիս աշն վիշտ լսելը ու միտք խեղդիւն մասին, եթէ ոչ կը մոռանամ, և քո խեղդը կը մնալ ինձանից: Շուշոն հնարաւոր կարծելով՝ որ իւր ալքը ուխտը գնալ կատարելից չեալու կարող է կատարելագործուել սուրբի սուած ճորձքի զօրութեամբ և, միւս կողմից էլ տեսնելով, որ իւր ալքը հնարաւոր համարեալ սուած լինելու ցանցաւանդում է, մտքումը կատարած ծագեց՝ մի գուցէ նա ուխտագնացութիւնը չեւտաձիւն պատճառով սուրբը նրան պատմում է, օր ըստ օրէ միջկով նըրան զէպի անձնորդութիւն, ուստի շարունակեց աշնահետ թախանձել ուս-

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վարդիկավիկայից դուրս են գալիս.
Ա. Հինգ հոգու առաջինը և հինգ ուսուցիչը

1) Առ. 7 ժ. գեղերանոցը՝ Պատանու-
ում, Թիֆլիս հասնում է միւս օրը երեկո-
ւան 6 ժ.

2) Առ. 9 ժ. գեղերանոցը՝ Մէլձում, Թիֆ-
լիս հասնում է միւս օրը երեկոյան 8 ժ.

Բ. Վ. հոգու առաջինը և հինգ ուսուցիչը

1) Ցերեկուայ 4 ժ. առանց գեղերեւո-
ւում օրը երեկոյան 7 ժ. հասնում է Թիֆ-
լիս:

2) Ցերեկուայ 6 ժ. 30 վ. առանց գեղերե-
ւում միւս օրը երեկոյան 9 ժ. 50 վ. հաս-
նում է Թիֆլիս:

1887-ի մայիսի 15-ից Վարդիկավիկայի և
Թիֆլիսի մէջ կառային երկու երեկոյան հե-
տեւալ կարգին է նշանակուած:

Թիֆլիսից դուրս են գալիս
Ա. Հինգ հոգու առաջինը և հինգ ուսուցիչը

1) Առ. 7-ին. Գեղերանոցը Գուգուաւի
կայանում. Վարդիկավիկայ հասնում է միւս
օրը երեկոյան 6 ժ. 30 վ. հասնում է
Վարդիկավիկայ:

2) Առ. 9-ին. Գեղերանոցը Մէլձում.
Վարդիկավիկայ հասնում է միւս օր 6 ժ. 30-ին
Բ. Վ. հոգու առաջինը և հինգ ուսուցիչը

1) Ցերեկուայ 4 ժ. 30 վ. առանց գեղերեւո-
ւում միւս օրը երեկոյան 7 ժ. 30 վ. հասնում է
Վարդիկավիկայ:

2) Ցերեկուայ 6 ժ. 30 վ. առանց գեղերեւո-
ւում միւս օրը երեկոյան 8 ժ. հասնում է Վար-
դիկավիկայ:

ՑՈՂԵՆԱԿԵՐ

ԲԱՌՈՒՄԻՑ ԳՆՈՒՄ ԵՆ

0 դ. և սոսա-շաքարի օրերը երեկոյան 8
ժ. շրջանում. Երեկոյան 8 ժ. 30 վ. հոգու
և հինգ ուսուցիչը:

Կ. Պ. օլիս.—Ներքալիցները երեկոյան
ԲԱՌՈՒՄ ԵՆ ԳԱԼԻՍ

0 դ. և սոսա յից.—Ուրբաթ օրերը. առա-
ւօտան ուղիղ ընթացքով:
Ներքալիցները կէս գեղերուայ մօտ շրջ-
անում. Երեկոյան 8 ժ. 30 վ. հոգու և հինգ
ուսուցիչը:

Կ. Պ. օլիս.—Շաքարի առաւօտները:

ՄԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ

Յանձն է առնում սպարաւստի աշա-
կերանքը և աշակերտութիւնը գիմնա-
զիօնների համար մինչև վերջերս դա-
տաւան դասընթացը, իսկ մարմնավար-
կական առարկաներից ամեն տեսակ
զարդանքի բոլոր դասաւանդների հա-
մար. Յանկայիցները իրենց հասցէները
կարող են թողնել «Նոր-Գար»-ի խմբա-
գրատանը:

ՀԻՄՆԱՆՈՑ ԵՐԹԵԿԱՆԵՐԻ

ԲԵՐԿԱՊԵՏ ԶՈՒՋԱՐԵՆՆԵՐԻ

Երեւանի Զարգացման Ծրագրի համա-
կարգողը.)

Ընդունելութիւնը ամեն օր.
Առաւօտ 9—10 ժամին Ա. Բախու-
տով—Վանանց և երեկոյան հիւան-
դութիւններին: 10—12 ժամին Կ. Բա-
խուտով—Ներքին ջղախին հիւանդու-
թիւններին և էլէկտրական բժշկութիւն.
12—1 ժամին Գ. Բախարեանց—Ար-
տաքին, վիրաբուժական, աչքի և վի-

ճերական (ծածուկ) հիւանդութիւն-
ներին.
Ներքին և արտաքին 6—8 ժամը, իսկ շաբա-
թը և շաբաթի երեկոյան ժամերին
կոկորդի և ականջի հիւանդութիւն-
ներին:

Ամենաշուք օրը քննութիւն են ծծումբնե-
րի և ծածուկների առողջութիւնները և
ճաղիկ են կտրում:

Վարձ խորհրդի համար առաւօտեան
40 կ., իսկ երեկոյան 60 կոպէկ.
Չբաւորները անվարձ:

Հիմնադիր բժշկական
Գ. ԲՈՒՋԱՐԵՆՆԵՐԻ
X—48

ՅՈՒԼԻՍԻ Ի-Ի ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԵՂԲԱՐՑ ԾՈՎԻԱՆՈՎՆԵՐԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿԸ

(Սիօնի փողոց, քարվանսարայ Անտոնովի)

Ճիշտ Պետերբուրգի գնով վաճառում է խաղատոմսեր I փոխառու-
թեան և փոխ է տալիս ծախուածների գրաւականով մի ամիս ժամա-
նակով

220 ԲՈՒՐԻՆ

ԱՊՐԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ԵՒ 50 կոպ. հատը: Տասը տոմսակից աւելին
45 կոպ. հատը, 20 տոմսակից աւելին 40 կոպ. հատը: 6—6

ԱՆԴՐԱԿՈՎԱԿԱՍ. ԵՐԿՐԻ ԿՕՄՍԻՏԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴԵՊՈ ՊԱՏՐԱՍՏԻ

ՀԱՐՈՒՍՏՆԵՐԻ

ՄԱՐԴԻԿՆԵՐԻ ԵՒ

ԵՐԵՄԻԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ԵՂԲ. ԴՕՎԼԱԹԵԱՆՑՆԵՐԻ

Սրանով խաղաղութիւն է ի գիտութիւն պ. պ. զինուորների, թէ
ամառուան համար ստացուած է ռուսական և արտասահմանի
ամենալուս քործարաններից մեծ քանակութեամբ և վերջին
ձեւերով կարած ու լուս խաղաղութիւն ունեցող այլ մարդիկների
և երեխաների շարքը: Մեր ֆիրման ծախում է բաւականին ար-
ժան գնով և երաշխաւորում է կտրի և կարի համար:

Մագազինում կան ամեն չափերի շորեր, կա և արհեստա-
նոց շորերը, եթէ կարիք լինի, խորհուրդները և ուղղելու
համար:

Իբրեւ ապացոյց արտասահմանեան ապրանքի, խնդրում ենք
ուշագրութիւն դարձնել ներկայ տարուայ մաքսատան պլամբի
վերայ: Ուսուցիչներին և ուսումնական աշակերտներին զինու-
մ է լինում:

Մագազինը գտնվում է. Թիֆլիսում, Գոլովինսկի պրոսպեկ-
տի վերայ, տուն Միրզոյեանի, նախկին Բելովի, իսկ Բագուում
—Քալանթարեանի պատասժում № № 11 և 12.

25—10

ԲԺ. ՄԻՍԱԲ ԱՐԱՍԵԱՆՑ

ՍԱԼԻԱՆԻՑ ԷԶՄԻԱՆԻՆ

Ն Կ Ս Ր Ա Գ Ի Ր

ՈՒԽՏԱԿՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

Գ Ֆ Բ Ք Ը

Շուտով լոյս կը տեսնէ. բազմաթիւ կարեւոր փոփոխութիւններով, ար-
տաստպած «ՆՈՒ-ԳԱՐ», լրագրից:

ԳԻՆՆ Է 50 ԿՈՊԵԿ

Բացառապէս կարելի է ստանալ Թիֆլիս—Նոր-Գար-ի խմբա-
գրատանը, Բագուում—պարոն Գրիգոր Դիլգարեանի մօտ: X—15

Լոյս տեսաւ մամուլի տակից և վաճառվում է «Կեդրոնական» և
Կովկասեան Գրականութեանը

ՈՍԿԻ ԲԶԷԶ

Ժողովրդական վէպ ԵՊԻԿԱՐ՝ ՊՈ-ի, թարգմանեց Գրիգոր Շահբուզադեան
Գինն է 20 կոպէկ:

Տպագրութեան համար բոլորովին պատրաստ է

ԲԱԿՈՐՈՒԹԵԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Յայտն է բաղձանքներ ԱՆԳԻՆԱՍ ԳԱՐԻԵԼԻԻ, Բարիի տեխնի-
քական Ինստիտուտի իտալական գրականութեան պրոֆէսոր:
6—5

Պատիւ ունիմ յայտնելու յարգոյ հա-
ւասրակութեանը, որ անցեալ 1886 աւի
սեպտեմբեր ամսից բանալով

ԲԱՌՈՒՄԻ ՍԷՋ

ԿՕՄՍԻՏԵՐԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿ

Ընդունում եմ ձեր աղօթքը

ՊԱՏՈՒԵՐՆԵՐ

Ստանալու, լանձնելու, զննելու, վաճառելու, Բաթումից արտա-
սահման կամ Ռուսիայի զանազան քաղաքները ճանապարհելու,
նոյնպէս մաքս անելու տեղական մաքսատանը կամ տրանզիտ
Ռուսիայի միւս մաքսատանը ճանապարհելու

ԱՍԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ:

Բաթումում ունիմ ռեֆաշի աթաբեք, ուր պահում եմ ամեն
տեսակ տարանք աթաբեքի վարչութիւն:

Իմ պալատները շաբաթը եւ շաբաթը աթաբեքին.

Պատուէրները կատարվում են աթաբեքին եւ շաբաթը աթաբեքին:

Իմ հասցեն—Ганджумъ Ганджумянцъ и К-о Батумъ.

Հեռագրականը—Ганджумянцъ и К-о—Батумъ.

30—29

ԻՍԿԱԿԱՆ ԿԱՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐ

„ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԶԻՆԳԵՐԻ“ ՆԻԻ-ԵՕՐԿՈՒՄ

ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ ԿԱՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԲՈՂՈՐ ՑՈՒՑԱՀԱՆԳԻՍՆԵՐՈՒՄ

ԱՍԵՆԱԲԱՐՁՐ ՊԱՐԳԵՆՆԵՐԻ

Կարեւոր ընկերներ տան աիկինների և ազնիւ օգնականներ բոլոր արհեստաւորների համար

ԳՏՆՎՈՒՄ ԵՆ ՄԻՄԻԱՅՆ

Թիֆլիսում. Զինգերի ընկերութեան կեդրոնական պահեստում, Գոլովինսկի պրոսպեկտի վերայ, Միրմանո-
վի տան և նրա բաժանմունքների մէջ:

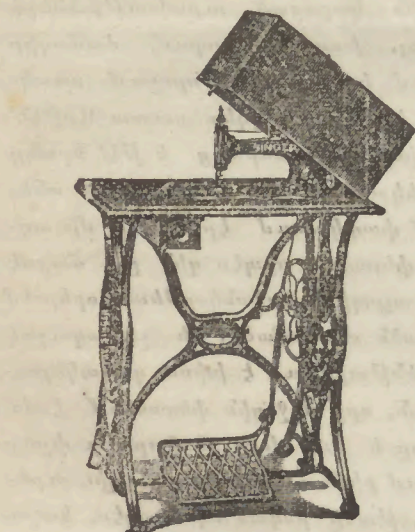
Բագուում. Միքայէլեան փողոցում, Միրզա Աւագեանի տ. Բաթումում. Պոլիցիական փողոցում, Թէրզի օղլու տ.
Բուլձալիսում. Բուլձալի գէմ, Զերեկովի տ.

և նրանց ճանապարհորդող գործակալներին մօտ

ՄԻՋԻՆ ԵՒ ՀԻՄՆԱՆՈՑ ԵՐԹԵԿԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԶԻՆԳԵՐԻ ԵՒ ԸՆԿ. ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼԻ ՄՕՏ

Գ. ՆԷՅԴԻԼԻՆԳԻՆ

ԶԻՆԳԵՐԻ ԳՐԱՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԻՍԿԱԿԱՆ ԱՐՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶԵՆՅԱԼԱՆ ԵՆ

1) Մեքենաներն ունին ընդարձակ գործարան և համաշխարհային հոգակ: 2) Գները ամենաշախտաւորներն են և միայն Զինգերի ընկերութեան մէջ: 3) Ամեն տարի ծախ-
վում է մօտ 700,000 հատ: 4) Մեքենայի խաղաղութեանը չէ կարողացել նմանել ինչ մի կարեւոր քանակի գործարան: 5) Թէ մեքենաները և թէ նրանց օգնական գործիքները
միշտ լրանում և կատարելագործվում են: 6) Գարեկի և ընտրել ամենամեծ քանակութեամբ և ամեն անասի ընտանեկան, արհեստաւորների համար մեքենաներ նուա մասնագի-
տական մեքենաներ զինուորական հազուստներ կարելու համար: 7) Այս հոգակաւ մեքենաները ամեն մարդ հեշտութեամբ կարող է ձեռք բերել: Գնողները կարող են, եթէ
կամենում են զրամբ հեղձնել վճարել տակաւ քանակութեամբ, այն է շարաթով, կամ ամսով և կամ ժամանակամիջոց ստանալ գրաւականով զրամբ վճարելու համար: 8) Մեքե-
նայի վերայ կատարելապէս և հիմնաւոր սովորելը ձրի է հմուտ վարդաւորականների համար:

3. Գ. Զինգերի և ընկ. բոլոր պահեստներում գտնվում են մեքենաներին պատկանելի գործիքները, ինչպէս են. ասեղներ, թել, մետաքս և այլ մեքենային պատկանելի
իրեղէններ ամենաշախտաւոր գներով:

